

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ПОЛТАВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА»

Факультет філології, психології та педагогіки
Кафедра психології та педагогіки

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор із науково-педагогічної та
навчальної роботи

А.М. Мартиненко
А.М. Мартиненко
2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ПСИХОЛОГІЇ»

(назва навчальної дисципліни)

підготовки **магістра**

(назва ступеня вищої освіти)

спеціальності **053 «Психологія»**

(код і назва спеціальності)

Полтава
2024 рік

Handwritten signature

Робоча програма з навчальної дисципліни «Методика викладання психології» для студентів спеціальності 053 «Психологія» другого (магістерського) рівня вищої освіти. Складена відповідно до освітньої програми «Практична психологія», 2024 року.

Розробники: Клевака Л.П. доцент кафедри психології та педагогіки, кандидат педагогічних наук.

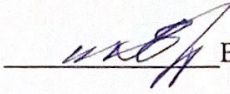
Тесленко М.М. доцент кафедри психології та педагогіки, кандидат педагогічних наук.

Погоджено

Гарант освітньої програми Вікторія ШЕВЧУК

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри психології та педагогіки

Протокол від «27» серпня 2024 року № 1

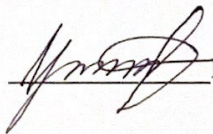
Т.в.о. завідувача кафедри психології та педагогіки Вікторія ШЕВЧУК

«24» 08 2024 року

Схвалено навчально-методичною комісією факультету філології, психології та педагогіки

Протокол від «29» серпня 2024 року № 1

Голова навчально-методичної комісії

 Віктор ЧЕРНИШОВ

«29» серпня 2024 року

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
		Форма навчання денна
Кількість кредитів ЄКТС – 4	Галузь знань: 05 «Соціальні та поведінкові науки»	<i>обов'язкова</i>
Загальна кількість годин – 120		
Модулів – 1	Спеціальність: 053 «Психологія»	Рік підготовки:
Змістових модулів – 1		1-й
		Семестр
	1-й	
		Лекції
Індивідуальне завдання – не передбачено	Ступінь вищої освіти <u>магістр</u>	20 год.
		Практичні, семінарські
		22 год
		Лабораторні
		-
		Самостійна робота
		78 год.
		Індивідуальна робота:
-		
		Вид контролю: екзамен

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 42/78

2. Мета навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни: підготувати майбутніх викладачів до здійснення цілеспрямованого навчального процесу у закладах освіти.

Протягом опанування курсу студенти повинні набути таких **компетентностей**:

ПК Здатність вирішувати складні завдання і проблеми у процесі навчання та професійної діяльності у галузі психології, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій і характеризується комплексністю та невизначеністю умов і вимог.

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК3. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК6. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

СК1. Здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем психологічної науки та / або практики.

СК5. Здатність організовувати та реалізовувати просвітницьку та освітню діяльність для різних категорій населення у сфері психології.

3. Передумови для вивчення дисципліни

Передумовою вивчення дисципліни є психологічні знання отримані в результаті навчання за попереднім рівнем вищої освіти.

4. Очікувані результати навчання з дисципліни

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен оволодіти такими вміннями й навичками:

ПР1. Здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно важливих знань із різних джерел із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.

ПР6. Розробляти просвітницькі матеріали та освітні програми, впроваджувати їх, отримувати зворотній зв'язок, оцінювати якість.

ПР8. Оцінювати ступінь складності завдань діяльності та приймати рішення про звернення за допомогою або підвищення кваліфікації.

ПР9. Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності.

ПР13. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.

5. Критерії оцінювання результатів навчання

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом вивчення навчальної дисципліни.

Мінімальний пороговий рівень оцінки варто визначати за допомогою якісних критеріїв і трансформувати в мінімальну позитивну оцінку числової (рейтингової) шкали.

Сума балів	Значення ЄКТС	Оцінка	Критерій оцінювання	Рівень компетентності
90 – 100	A	Відмінно	Здобувач демонструє повні й міцні знання навчального матеріалу в обсязі, що відповідає робочій програмі дисципліни, правильно й обґрунтовано приймає необхідні рішення в різних нестандартних ситуаціях. Власні пропозиції Здобувача в оцінках і вирішенні практичних задач підвищує	Високий, що повністю забезпечує вимоги до знань, умінь і навичок, що викладені в робочій програмі дисципліни.

			його вміння використовувати знання, які він отримав при вивченні інших дисциплін.	
82 – 89	В	Добре	Здобувач демонструє гарні знання, добре володіє матеріалом, що відповідає робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач, але допускає окремі неточності. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною.	Достатній , що забезпечує Здобувачу самостійне вирішення основних практичних задач.
74 - 81	С	Добре	Здобувач загалом добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, що відповідають робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та використовує для рішення характерних/типових практичних завдань на професійному рівні. Додаткові питання про можливість використання теоретичних положень для практичного використання викликають ускладнення.	Достатній , конкретний рівень, за вивченим матеріалом робочої програми дисципліни.
64 - 73	Д	Задовільно	Здобувач засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений робочою програмою дисципліни, та розуміє постанову стандартних практичних завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень. Розуміє основні положення, що є визначальними в курсі, може вирішувати подібні завдання тим, що розглядалися з викладачем, але допускає значну кількість неточностей і грубих помилок, які може усувати за допомогою викладача.	Середній , що забезпечує достатньо надійний рівень відтворення основних положень дисципліни.
60 – 63	Е	Достатньо	Здобувач засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений робочою програмою дисципліни, та розуміє постанову стандартних практичних завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень. володіє основними положеннями на рівні, який визначається як мінімально допустимий. Правила вирішення практичних завдань з використанням основних теоретичних положень пояснюються з труднощами. Виконання практичних завдань значно формалізовано: є відповідність алгоритму, але відсутнє глибоке розуміння роботи та взаємозв'язків з іншими дисциплінами.	Середній , що є мінімально допустимим у всіх складових навчальної дисципліни.

35 - 59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання екзамену/ заліку	Здобувач може відтворити окремі фрагменти з курсу. Незважаючи на те, що програму навчальної дисципліни Здобувач виконав, працював він пасивно, його відповіді під час практичних і лабораторних робіт в більшості є невірними, необґрунтованими. Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни у здобувача відсутні.	Низький, не забезпечує практичної реалізації задач, що формуються при вивченні дисципліни.
0 – 34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Здобувач повністю не виконав вимог робочої програми навчальної дисципліни. Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними. Здобувач не допущений до здачі екзамену/заліку.	Незадовільний, Здобувач не підготовлений до самостійного вирішення задач, які окреслює мета та завдання дисципліни.

6. Засоби діагностики результатів навчання

Під час вивчення дисципліни «Методика викладання психології» використовуються такі засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

стандартизовані письмові тести для здійснення поточного/проміжного контролю успішності засвоєння студентами навчального матеріалу (здійснюється під час проведення практичних занять).

презентації результатів виконаних завдань;

модульна контрольна робота у вигляді стандартизованого письмового тестування (проводиться на останньому практичному занятті) для здійснення підсумкового контролю успішності засвоєння студентами навчального матеріалу.

екзамен.

7. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ЗАГАЛЬНІ ПИТАННЯ МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ ПСИХОЛОГІЇ.

Тема 1. Психологія як навчальний предмет.

Історія викладання психології у вищій школі. Історія викладання психології у загальноосвітній школі. Мета та принципи викладання психології. Методичні основи викладання теоретичної та прикладної психології. Основні тенденції сучасної психологічної освіти в світі. Вивчення психології в загальноосвітніх навчальних закладах. Організація навчальних занять з психології у вищій та середній школі.

Значення психологічних дисциплін та їх викладання у навчальних закладах різного профілю. Роль психології у підготовці професіонала. Базова психологічна освіта. Викладання психології студентам інших спеціальностей. Організація змісту курсу психології у вищій школі та її основні завдання. Особливості навчання дорослих: психолого-педагогічний аспект. Організація навчання дорослих. Післядипломна психологічна освіта.

Практичне заняття № 1

Тема 2. Предмет, мета і завдання методики викладання психології.

Освіта як глобальний фактор виживання, засіб існування, розвитку, система, процес і результат. Гуманізація, психологізація та індивідуалізація української освіти. Наукова, прикладна і практична психологія як пошук нових і застосування накопичених психологічних знань для розв'язання практичних проблем, а також підготовки майбутніх психологів. Предмет, історія становлення, структура і завдання методики викладання психології. Зв'язок типу освітніх програм, змісту психологічних дисциплін і цілей викладання. Набуття

фундаментальних і прикладних психологічних знань, формування науково-дослідницьких і практичних навичок і вмінь, а також навичок і вмінь психологічного інформування, просвітництва, виховання і навчання психологічним знанням інших людей. Основні принципи (керівні ідеї) навчання: науковість, системність, єдність раціонального і емоціонального, предметно-орієнтованого і особистісно-орієнтованого навчання, теоретичного і емпіричного знання, доступність, наочність, активність у навчанні, зв'язок вивчення психології з життєвою практикою, розвивальний характер навчання психології.

Практичне заняття № 2

Тема 3. Психологія як наука і навчальна дисципліна, організація та зміст викладацької діяльності.

Уявлення про розмежування психології як наукової і навчальної дисципліни. Психологічна наука як діяльність із здобування, систематизації і збереження психологічних знань. Психологічна навчальна дисципліна як результат наступної систематизації, відбору, адаптації накопичених психологічних знань, які зорієнтовані на слухачів і враховують види навчально-пізнавальної діяльності. Психологічна освіта та її роль у житті суспільства. Галузі сучасної психології. Класифікації навчальних психологічних дисциплін. Фактори, що визначають структуру психологічної навчальної дисципліни.

Практичне заняття № 3

Тема 4. Системи, види і типи занять, основні форми і методи навчання.

Порівняльний аналіз класно-урочної та лекційно-семінарської системи занять. Загальна характеристика різних видів аудиторних занять: лекція, семінар, практичне та лабораторне заняття, консультація. Види позааудиторних занять: екскурсія, самостійна навчальна робота студентів, ознайомлювальна, виробнича, наукова та педагогічна практика, студентські науково-практичні конференції та олімпіади. Репродуктивний і творчий типи занять. Загальна характеристика форм контролю знань. Види психолого-педагогічного впливу: прямий, опосередкований, емоційне зараження, логічний доказ, переконання, наслідування, привчання, навіювання, педагогічне заохочення та покарання, особистий приклад віри, надії і любові.

Практичне заняття № 4

Тема 5. Контроль і корекція навчальної діяльності студентів.

Контроль як інструмент керування процесом засвоєння знань. Функції перевірки і оцінювання знань, навичок і вмінь: • орієнтовно-діагностична — завдяки виявленню і оцінюванню знань, навичок і вмінь орієнтира для учнів; • корекційна — за рахунок усунення помилок і неточностей у знаннях; • стимулюючо-розвивальна — осмислення причин помилок у процесі самопідготовки, а також шляхів їх усунення. Основні принципи перевірки і оцінювання знань: об'єктивність, валідність, надійність, диференційність, системність, систематичність, конфіденційність. Типи оцінювання знань, навичок і вмінь: нормативне, оцінювання на основі розподілу результатів. Особливості поточного, проміжного, підсумкового контролю знань, навичок і вмінь. Форми перевірки знань, навичок і вмінь: колоквиум, залік, екзамен, контрольна, курсова, дипломна роботи, тестування, підсумкова перевірка і оцінювання знань, навичок і вмінь (державні іспити, захист дипломних робіт). Критерії оцінювання знань: повнота і зміст відповіді, вміння відібрати істотний матеріал, логічність і послідовність в розкритті питання, точність у викладенні теорії (формулювання поняття), вміння наводити приклади, робити узагальнення, стилістично і граматично правильно сформулювати відповідь, вкластися у відведений термін

Практичні заняття № 5

Тема 6. Сучасні методи активізації навчання.

Активні методи навчання. Метод програмованого навчання. Проблемне навчання. Проблемі задачі, проблемні питання, проблемні ситуації. Особливості інтерактивного навчання. Метод дискусії та його використання у процесі навчання. Основні форми дискусії: "мозкова атака", метод "круглого столу", форум, дебати, симпозіум, «панельна дискусія», «Квадро», «техніка акваріуму», рольова дискусія тощо. Використання рольових, ділових, дидактичних та управлінських ігор у процесі вивчення психології. Поняття про кейс-метод, його можливості у професійному навчанні. Психологічний тренінг як групова форма організації навчання. Види тренінгів у навчанні дорослих: тренінг сенситивності, управлінський тренінг тощо.

Практичні заняття № 6

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ЗАГАЛЬНІ ПИТАННЯ МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ ПСИХОЛОГІЇ.

Тема 7. Психологія лекційного викладання.

Специфічні особливості лекції як монологічної форми передавання наукової інформації. Функції лекції. Інформаційна функція — ознайомлення студентів з досягненням наукового знання з актуальних питань сучасної психології і змістом конкретних тем курсу. Орієнтувальна функція — характеристика ідей і теорій в історії розвитку психологічної думки, ознайомлення з літературними джерелами, де висвітлюється цей процес. Систематизуюча функція — загальний огляд та наступне 8 послідовне і структуроване викладення матеріалу навчальних дисциплін. Пояснювальна функція — розкриття наукового змісту тем і формування системи понять про відповідні психічні явища. Розвивальна функція — стимулювання запам'ятовування матеріалу та мислительної діяльності студентів. Функція переконання — доказовість логічності та аргументованості викладання психологічного матеріалу. Методичні прийоми активізації мислення студентів на лекції: проблемність викладання навчальної інформації, риторичні запитання. Види лекції: оглядова, установча, тематична, проблемна

Практичні заняття № 7

Тема 8. Семінарські і практичні заняття у курсі психології.

Семінарське заняття з психології як діалогічна форма навчального заняття. Функції семінарського заняття: закріплення отриманих знань (в процесі самостійної підготовки, усного відтворення навчального матеріалу на заняттях, обговорення отриманих знань), розширення і поглиблення знань, розвиток навичок і вмінь самостійної роботи, стимулювання інтелектуальної діяльності, репродуктивної та продуктивної активності. Репродуктивний та творчий типи семінарських занять з психології. Особливості підготовки викладача до написання конспекту семінарського заняття: вибір теми, визначення мети, складання плану, продумування і постановка питань для обговорення, укладання переліку рекомендованої літератури, вибір форми перевірки підготовки слухачів до заняття, вибір форми організації їх роботи

Практичні заняття № 8

Тема 9. Підготовка, організація і проведення та лабораторного заняття.

Функції практичних і лабораторних занять у викладанні психології: закріплення теоретичних знань на практиці, формування навичок і вмінь дослідницької та практичної роботи, застосування теоретичних знань для вирішення практичних завдань, а також у самопізнанні та саморозвитку студента. Дидактична мета практичного та лабораторного заняття. Оволодіння вміннями застосовувати теоретичні знання на практиці як основна мета практичних занять з психології. Різновиди практичних занять залежно від місця їх проведення. Особливості організації практичних занять з психології в навчальному закладі та у місцях проходження студентами практики. Моделювання психологічних і навчальних ситуацій як інструментарію забезпечення практичних занять. Основні принципи розробки навчальних практичних завдань “від теорії до практики” і “від життя до теорії”. Характеристика змісту практикумів з психології.

Практичні заняття № 9

Тема 10. Самостійна робота студентів.

Консультація до заліків, іспитів і проходження практики. Види самостійної роботи студента: самостійне читання, конспектування, підготовка до лекцій, семінарів і практичних занять, до заліків та іспитів, виконання рефератів, контрольних, курсових і дипломних робіт з психології. Основні функції самостійної роботи студента: закріплення психологічних знань і вмінь, розширення і поглиблення знань з окремих тем, формування навичок і вмінь психологічного дослідження, практичної психологічної роботи, використання теоретичних знань для вирішення прикладних задач, самопізнання і саморозвитку тощо. Завдання, які розвивають у студентів відповідні вміння читати першоджерела, посібники, підручники на семінарах, в процесі підготовки до лекцій, семінарів, практичних занять, до написання

рефератів, контрольних, курсових і дипломних робіт, а також до заліків та іспитів. Консультація як вид навчального заняття. Особливості проведення індивідуальної та групової консультації. Цілі консультації: пояснення важких питань навчального курсу, пояснення під час підготовки до іспитів з метою узагальнення знань, методологічна і методична допомога в написанні рефератів, виконанні курсових і дипломних робіт та проходження різних видів (ознайомлювальна, виробнича, педагогічна, науково-дослідницька) студентської практики

Практичні заняття № 10-11

8. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
л		п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль № 1. Загальні питання методики викладання психології						
Тема 1. Психологія як навчальний предмет	12	2	2	-	-	8
Тема 2. Предмет, мета і завдання методики викладання психології	12	2	2	-	-	8
Тема 3. Психологія як наука і навчальна дисципліна, організація та зміст викладацької діяльності	12	2	2	-	-	8
Тема 4. Системи, види і типи занять, основні форми і методи навчання	12	2	2	-	-	8
Тема 5. Контроль і корекція навчальної діяльності студентів	12	2	2	-	-	8
Тема 6. Сучасні методи активізації навчання	12	2	2			8
Разом за змістовим модулем 1	72	12	12	-	-	48
Змістовий модуль № 2. Загальні питання методики викладання психології						
Тема 7. Психологія лекційного викладання	12	2	2			8
Тема 8. Семінарські і практичні заняття у курсі психології	12	2	2			8
Тема 9. Підготовка, організація і проведення та лабораторного заняття	11	2	2			7
Тема 10. Самостійна робота студентів	13	2	4			7
Разом за змістовим модулем 2	48	8	10	-	-	30
Усього годин	120	20	22	-	-	78

9. Перелік питань семінарських занять

№ заняття	Назва питань	Кількість годин
	Семінарські заняття не передбачені.	

10. . Перелік питань практичних занять

№ заняття	Назва питань	Кількість годин
1	Історія викладання психології в вищій школі Історія викладання психології у середній школі Основні тенденції сучасної психологічної освіти	2
2	Методика викладання психології як наука. Завдання та методологічні принципи науки Методика викладання психології у системі психологічних наук	2
3	Особливості викладання психологічної науки	2

	Специфіка діяльності та функції викладача Стилі викладання викладача Педагогічні здібності Індивідуальний стиль педагогічної діяльності викладача	
4	Компоненти процесу навчання (Цільовий, Стимуляційно-мотиваційний, Змістовий, Операційно-діяльний, Контрольно-регулюючий компонент, Оціночно-результативний компонент) Форми організації навчального процесу (лекція, лабораторне та практичне заняття, семінар)	2
5	Специфіка контролю як навчальної діяльності студентів Основні функції педагогічного контролю навчальної діяльності та самоконтролю Охарактеризуйте зміст і форми педагогічного контролю Особливості тестового контролю	2
6	Специфіка традиційного навчання у вищій школі Характеристика активних форм та методів навчання. Переваги та недоліки Методи інтерактивного навчання Проблемне навчання.	2
7	Переваги та недоліки лекційних занять Формування мети до лекційного заняття. Типи лекцій, функції лекційних занять. Методичні прийоми активізації мислення студентів на лекції: проблемність викладання навчальної інформації, риторичні запитання.	2
8	Практичні заняття з психології. Основні функції. Переваги та недоліки практичних занять з психології	2
9	Специфіка лабораторних занять з психології Функції лабораторних занять Переваги та недоліки проведення лабораторних занять з психології	2
10-11	Самостійна робота студентів у ЗВО. Методика самостійної підготовки студента до семінарських, практичних і лабораторних занять. Методика самостійної підготовки студента до модульного контролю, заліків та іспитів. Методика самостійного здобуття знань з навчальної і наукової літератури та інтернету Специфіка лабораторних занять з психології	4
	Усього	22

11. . Перелік питань. Перелік питань лабораторних робіт

№ заняття	Назва питань	Кількість годин
	Лабораторні заняття не передбачені	

12. Самостійна робота

Метою самостійної роботи студента є: навчитися користуватися бібліотечними фондами і каталогами, працювати з історичними та літературними джерелами, складати конспекти, аналізувати матеріал, порівнювати різні наукові концепції та робити висновки.

Види самостійної роботи студента:

- опрацювання лекційного матеріалу;
- підготовка до практичних занять;
- опрацювання тем курсу, які виносяться на самостійне вивчення, за списками літератури, рекомендованими в робочій навчальній програмі дисципліни;
- підготовка до виконання модульної контрольної роботи (тестування);
- відвідування консультацій (згідно графіку консультацій кафедри);

- підготовка до складання екзамену за запитаннями.

**Питання
для самостійного вивчення студентами**

№ з/п	Назва питань	Кількість годин
1.	<p>Психологія як навчальний предмет. Значення психологічних дисциплін та їх викладання у навчальних закладах різного профілю. Роль психології у підготовці професіонала. Базова психологічна освіта. Викладання психології студентам інших спеціальностей. Організація змісту курсу психології у вищій школі та її основні завдання. Особливості навчання дорослих: психолого-педагогічний аспект. Організація навчання дорослих. Післядипломна психологічна освіта.</p>	8
2.	<p>Предмет, мета і завдання методики викладання психології. Основні принципи (керівні ідеї) навчання: науковість, системність, єдність раціонального і емоціонального, предметно-орієнтованого і особистісно-орієнтованого навчання, теоретичного і емпіричного знання, доступність, наочність, активність у навчанні, зв'язок вивчення психології з життєвою практикою, розвивальний характер навчання психології.</p>	8
3.	<p>Психологія як наука і навчальна дисципліна, організація та зміст викладацької діяльності. Психологічна освіта та її роль у житті суспільства. Галузі сучасної психології. Класифікації навчальних психологічних дисциплін. Фактори, що визначають структуру психологічної навчальної дисципліни.</p>	8
4.	<p>Системи, види і типи занять, основні форми і методи навчання. Загальна характеристика форм контролю знань. Види психолого-педагогічного впливу: прямий, опосередкований, емоційне зараження, логічний доказ, переконання, наслідування, привчання, навіювання, педагогічне заохочення та покарання, особистий приклад віри, надії і любові.</p>	8
5.	<p>Контроль і корекція навчальної діяльності студентів. Форми перевірки знань, навичок і вмінь: колоквіум, залік, екзамен, контрольна, курсова, дипломна роботи, тестування, підсумкова перевірка і оцінювання знань, навичок і вмінь (державні іспити, захист дипломних робіт). Критерії оцінювання знань: повнота і зміст відповіді, вміння відібрати істотний матеріал, логічність і послідовність в розкритті питання, точність у викладенні теорії (формулювання поняття), вміння наводити приклади, робити узагальнення, стилістично і граматично правильно сформулювати відповідь, вкластися у відведений термін</p>	8
6	<p>Сучасні методи активізації навчання. Використання рольових, ділових, дидактичних та управлінських ігор у процесі вивчення психології. Поняття про кейс-метод, його можливості у професійному навчанні. Психологічний тренінг як групова форма організації навчання. Види тренінгів у навчанні дорослих: тренінг сенситивності, управлінський тренінг тощо.</p>	8
7	<p>Психологія лекційного викладання. Пояснювальна функція — розкриття наукового змісту тем і формування системи понять про відповідні психічні явища. Розвивальна функція — стимулювання запам'ятовування матеріалу та мислительної діяльності студентів. Функція переконання — доказовість логічності та аргументованості викладання психологічного матеріалу. Методичні</p>	8

	прийоми активізації мислення студентів на лекції: проблемність викладання навчальної інформації, риторичні запитання. Види лекції: оглядова, установча, тематична, проблемна	
8	Семінарські і практичні заняття у курсі психології. Особливості підготовки викладача до написання конспекту семінарського заняття: вибір теми, визначення мети, складання плану, продумування і постановка питань для обговорення, укладання пере ліку рекомендованої літератури, вибір форми перевірки підготовки слухачів до заняття, вибір форми організації їх роботи	8
9	Підготовка, організація і проведення та лабораторного заняття. Особливості організації практичних занять з психології в навчальному закладі та у місцях проходження студентами практики. Моделювання психологічних і навчальних ситуацій як інструментарію забезпечення практичних занять. Основні принципи розробки навчальних практичних завдань “від теорії до практики” і “від життя до теорії”. Характеристика змісту практикумів з психології.	7
10	Самостійна робота студентів. Особливості проведення індивідуальної та групової консультації. Цілі консультації: пояснення важких питань навчального курсу, пояснення під час підготовки до іспитів з метою узагальнення знань, методологічна і методична допомога в написанні рефератів, виконанні курсових і дипломних робіт та проходження різних видів (ознайомлювальна, виробнича, педагогічна, науково-дослідницька) студентської практики	7
	Усього	78

13. Індивідуальні завдання

Не передбачено планом.

14. Методи навчання

При викладанні дисципліни застосовуються словесні, наочні та практичні методи навчання:

Методи за характером навчально-пізнавальної діяльності студентів: проблемного навчання (проблемного викладення матеріалу, створення проблемних ситуацій; групового вирішення проблемних задач); частково-пошуковий (евристичних запитань); дослідницький (есе, наукові доповіді).

Методичні прийоми як компоненти методів: вербальні (бесіда, пояснення); ілюстративно-демонстраційні (ілюстрування, демонстрування); прикладні (практичні завдання); інтерактивні (мозковий штурм).

Методи за формою організації навчання: лекції (проблемна лекція); практичні заняття; самостійна робота студентів (позааудиторна, науково-дослідна робота студентів); виробничі практики.

Методи оцінювання: усний контроль (усний індивідуальний, усний фронтальний) письмовий контроль (письмовий фронтальний); тестовий контроль.

15. Методи контролю

Поточний контроль успішності засвоєння студентами навчального матеріалу може здійснюватися шляхом опитування й оцінювання знань студентів під час практичних занять, оцінювання виконання студентами самостійної роботи та індивідуальних завдань, проведення і перевірки письмових контрольних робіт, тестування або в ході індивідуальних співбесід зі студентами під час консультацій. Вибір конкретних форм і методів поточного контролю знань студентів залежить від викладача і доводиться до їхнього відома на першому практичному

занятті. Модульний контроль є частиною поточного контролю і має на меті перевірку засвоєння студентом певної сукупності знань та вмінь, що формують відповідний модуль. Він реалізується шляхом проведення спеціальних контрольних заходів (у формі тестування чи написання студентами контрольних робіт), проводиться наприкінці кожного змістового модулю за рахунок аудиторних занять, під час групових консультацій або ж за рахунок часу, відведеного на самостійну роботу студентів. На підставі результатів модульного контролю здійснюється міжсесійний контроль (атестація).

Підсумковий контроль здійснюється у формі семестрового екзамену.

16. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання, тестування та самостійна й індивідуальна робота										Семестровий екзамен	Сума
<i>Змістовий модуль 1</i>											
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10		
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	50	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

100-бальна рейтингова система оцінювання	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою для екзамену, диференційованого заліку, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A – відмінно	5 – відмінно
82-89	B – дуже добре	4 – добре
74-81	C – добре	
64-73	D – задовільно	3 – задовільно
60-63	E – достатньо	
35-59	FX – незадовільно з можливістю повторного складання	2 – незадовільно
0-34	F – незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	

Правила модульно-рейтингового оцінювання знань

Загальна трудомісткість дисципліни – 100 балів, із них :

– при підсумковому контролі у вигляді екзамену 50 балів відведено на поточний контроль, а 50 балів – на підсумковий (для допуску до екзамену необхідно мати не менше 25 балів поточної успішності);

1. Поточний контроль. Бали, отримані впродовж семестру, за видами навчальної діяльності розподіляються так (розподіл орієнтовний):

- робота на практичних заняттях (відповіді, виконання практичних завдань, а в разі їх пропусків з поважної причини – індивідуальні співбесіди на консультаціях за темами відповідних занять) – до 50 балів.

Присутність на лекціях і семінарах не оцінюється в балах. Пропуски занять підлягають обов'язковому відпрацюванню в індивідуальному порядку під час консультацій. Пропущене заняття має бути відпрацьоване впродовж двох наступних тижнів, при тривалій відсутності студента на заняттях з поважної причини встановлюється індивідуальний графік відпрацювання пропусків, але не пізніше початку екзаменаційної сесії.

Студент, який повністю виконав програму навчальної дисципліни і отримав достатню рейтингову оцінку (не менше 25 балів), допускається до підсумкового контролю з дисципліни.

2. Підсумковий контроль Підсумковим контролем є екзамен. Він здійснюється відповідно до вимог «Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті імені Юрія Кондратюка»

17. Методичне забезпечення

1. **Тесленко М.М.** Курс лекцій з дисципліни «**Методика викладання психології**» для студентів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності **053 «Психологія»** Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», 2024 р. – 35 с.
2. **Тесленко М.М.** Методичні рекомендації для практичних занять з дисципліни «**Методика викладання психології**» для студентів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності **053 «Психологія»** Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», 2024 р. – 15 с.
3. **Тесленко М.М.** Методичні рекомендації для самостійної роботи з дисципліни «**Методика викладання психології**» для студентів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності **053 «Психологія»** Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», 2024 р. – 15 с.

18. Рекомендована література

Базова

1. Білоус В.Т., ГорюноваЛ.І., Цимбалюк А.В., Цимбалюк С.Я. Основи організації та методики викладання у вищій школі. Ірпінь : Академія ДПС України, 2001. 144 с
2. Самаріна С. Нові технології навчання. К.: Вища школа, 2004. 267 с.
3. Вічалковська Н. К. Педагогічна психологія та методика викладання психології. 2021. 250 с.
4. Іванашко О. Є. Методика викладання психології у закладах вищої освіти. Луцьк: ВНУ ім. Лесі Українки, 2023. 136 с.
5. Кулішов В.С. Дидактика вищої школи: навчально-методичний посібник. Біла Церква: БІНПО ДЗВО «УМО» НАПН України, 2022. 142 с.
6. Стинська В.В. Методика викладання у вищій школі: навчальний посібник. Івано–Франківськ : НАІР, 2022.180 с.
7. Теслюк В. М. Основи педагогічної майстерності: навчальний посібник. Київ : ДАККіМ, 2020. 244 с.

Допоміжна

1. Антипенко Н.В., Дзевецька Л.С., Клевака Л.П. Формування meta skills у студентів ЗВО: вплив на академічні результати та кар'єрний розвиток. *Перспективи та інновації науки. Серія «Педагогіка», Серія «Психологія», Серія «Медицина»*. 2024. №7 (41). С. 72-83. <https://reposit.nupp.edu.ua/handle/PoltNTU/17119>
2. Вища освіта в Україні : [навч. посіб.] / за ред. В. Г. Кремня, С. М. Ніколаєнка. К. : Знання, 2005. 327 с.
3. Власова О. І. Педагогічна психологія. К. : Либідь, 2005. 321с.
4. Комар І., Пасічник Т., Соляр, Т. Інноваційні методи викладання як засіб формування сучасного фахівця. *Вісник науки та освіти*. 2023. № 6 (12). С. 431-441.
5. Михайличенко О. В. Основи методики викладання суспільних дисциплін у вищій школі. Сумський держ. педагогічний ун-т ім. А. С. Макаренка. Суми : Козацький вал, 2006. 102 с.
6. Терещук В. І., Ільченко А. М., Семенишина І. В. Інноваційні технології навчання у закладах вищої освіти. *Академічні візії*. 2023. № 16.
URL: <https://academyvision.org/index.php/av/article/view/157>
7. Тесленко М.М., Тесленко Ю.В. Емоційний інтелект у структурі саморегуляції студентів-психологів. *Наукові записки. Серія: Психологія*. 2024. Випуск 1(3). С. 155-163.

Інформаційні ресурси

1. Сторінка курсу «Методика викладання психології» на платформі Moodle:
<https://dist.nupp.edu.ua/course/view.php?id=4595>
2. <https://lib.nupp.edu.ua/index> - сайт бібліотеки Національного університету "Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка.
3. <http://www.nbuv.gov.ua/> - Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського.
4. <http://hklb.npu.edu.ua/> - Наукова бібліотека національного педагогічного університету ім. М.П. Драгоманова.
5. <http://upsihologa.com.ua/> - портал професійних психологів України «У психолога».